

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: K. G.**, zastoupen Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 59 Az 52/2004 - 42 ze dne 29. 6. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 120/LE - B01 - B04 - 2004 ze dne 18. 3. 2004, kterým byla stěžovatelova žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu, která má spočívat v tom, že se krajský soud při svém rozhodování dopustil nesprávného právního posouzení otázky, zda je možno na stěžovatele vztáhnout ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, tedy že stěžovatelova žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně. Stěžovatel se ve své vlasti dostal do potíží, byl pronásledován pro své politické přesvědčení, neboť byl přívržencem bývalého prezidenta Š. a po jeho svržení byla

situace v zemi pro stěžovatele nebezpečná. V jeho případě tak byly naplněny podmínky § 12 písm. b) zákona o azylu. Na základě právě uvedeného stěžovatel namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V této souvislosti odkázal i na čl. 65 metodologické Příručky procedur a kriterií pro přiznání postavení uprchlíka, z něhož podle něho vyplývá, že pronásledování může vycházet i od některých složek obyvatelstva, pokud je státní orgány vědomě tolerují nebo odmítají či nejsou schopny zajistit účinnou ochranu.

Kromě toho stěžovatel namítá i vady řízení před žalovaným podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť žalovaný neprovedl dostatečné dokazování, přitom na základě zjištěného stavu nebylo možno spravedlivě rozhodnout. Žalovaný nerespektoval skutečnost, že stěžovatel má velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci v zemi svého původu.

Dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou. Stěžovatel dovozuje, že krajský soud měl povinnost přezkoumat rozhodnutí žalovaného a proces, jenž jeho vydání předcházel, z toho pohledu, zda není stižen procesní vadou. Rozhodnutí žalovaného dle stěžovatele neodpovídá § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatel navrhuje přiznání odkladného účinku jím podané kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá důvodnost kasační stížnosti a navrhuje její zamítnutí. Rovněž neshledává důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující pro posouzení této právní věci rozhodné skutečnosti: stěžovatel podal žádost o udělení azylu dne 25. 2. 2004, a to v době, kdy byl umístěn do Z. p. z. c. v B. a bylo mu uloženo správní vyhoštění z území České republiky. Svou vlast opustil 10. 2. 2004, neboť se cítil ohrožen pro své politické přesvědčení. Stejně jako jeho rodiče byl stěžovatel členem politické strany B. – N. G., která v prezidentských volbách podporovala Š. Dne 4. 1. 2004 proběhly volby a dne 11. 1. 2004 byli jeho rodiče umístěni do vazby a prokuraturou obviněni, že falšovali volební výsledky. Následující den přišli vyšetřovatelé i za stěžovatelem, fyzicky jej napadli a vyhrožovali, že na něho také něco najdou. On se proto rozhodl odjet nejprve do T. a poté do Evropy. Do České republiky přiletěl přímou linkou z Gruzie, přičemž již při odletu měl v úmyslu požádat o politický azyl. V P. strávil jednu noc v hotelu a poté se seznámil s rusky mluvícím mužem, který jej přesvědčil, aby odjel do Rakouska a požádal o azyl tam. Při pokusu o přechod do Rakouska byl stěžovatel zadržen tamní policií a po výslechu předán zpět do České republiky. Žalovaný po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl k závěru, že stěžovatel se měl možnost na území České republiky svobodně pohybovat a vejít v kontakt se zástupci státních orgánů, této možnosti však nevyužil a žádost o azyl podal až v době, kdy se nacházel v z. p. z. c. a bylo mu předáno rozhodnutí o správním vyhoštění. Tím byly naplněny podmínky § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, a jeho žádost proto byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná.

Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí stěžovatel napadl žalobou, v níž uvedl, že žalovaný neměl posuzovat jeho žádost podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, neboť tento důvod neexistoval. Domnívá se, že se proto

žalovaný měl zabývat důvody, které ve své žádosti o azyl uváděl, jelikož se důvodně obává pronásledování. Úmysl požádat o azyl měl stěžovatel již v době, kdy opouštěl Gruzii, po příletu do České republiky mu však bylo sděleno, že zde o azyl žádat nelze, a proto se rozhodl odjet do Rakouska. Dále stěžovatel namítl procesní vady, jichž se měl žalovaný dopustit, a sice porušení § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu a rovněž skutečnost, že si žalovaný neopatřil dostatek informací o zemi původu. Krajský soud žalobu zamítl, přičemž se zcela ztotožnil s právním názorem i postupem žalovaného ve věci. Dále konstatoval, že není povinností žalovaného shromažďovat informace o zemi původu, pokud žádost o azyl zamítá jako zjevně nedůvodnou. Rovněž uvedl, že stěžovatel měl možnost obrátit se na státní orgány České republiky, pokud by měl skutečně v úmyslu zde žádat o azyl, jeho cesta do Rakouska však svědčí o opaku. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 26. 7. 2004 a ten jej napadl kasační stížností dne 27. 7. 2004.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel kasační stížností míří na kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost přípustnou.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejprve Nejvyšší správní soud posuzoval důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se žádost o azyl zamítne jako zjevně nedůvodná, bude-li prokázáno, že ji žadatel podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

Nejvyšší správní soud přezkoumal rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že tento aplikoval správnou právní normu, kterou správně interpretoval. Ve stěžovatelově případě byly naplněny všechny zákonem předpokládané podmínky pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle výše citovaného ustanovení. Je přitom zcela zřejmé, že stěžovatel o azyl nepožádal bezprostředně po příchodu do České republiky, ačkoli tak učinit mohl a měl. O azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Pokud by měl stěžovatel skutečně v úmyslu žádat zde o politický azyl, pak by jistě nedal na radu rusky mluvícího muže, s nímž se v P. náhodně seznámil, ale vyhledal by české státní orgány. Nelze přehlédnout, že tuto možnost stěžovatel bezpochyby měl již při příletu na mezinárodní letiště P. R.. Pokud se nejprve pokusil překročit státní hranice do Rakouska a o azyl požádal, až když nebyl úspěšný a byl rakouskými orgány vrácen zpět, navíc až poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění, je závěr o splnění podmínek výše citovaného ustanovení zcela správný. Naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona, krajský soud ani žalovaný proto nepochybil, když se stěžovatelem uváděnými skutečnostmi ve vztahu k posouzení případného pronásledování

nebo obav z něho nezabýval a neshromažďoval v tomto směru ani informace o zemi původu. Tato stěžovatelova námitka proto není důvodná.

Námitky stěžovatele ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Pokud dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou, pak i tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti rozsahu přezkumu, jak jej provedl krajský soud, není však důvodnou. Jestliže krajský soud došel k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem podrobně odůvodněno a žalovaný vzal v úvahu veškeré skutečnosti, vztahující se k danému případu, Nejvyšší správní soud nemá, čeho by mu vytknul. Tato námitka stěžovatele tedy rovněž není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému náklady řízení, které by přesáhly běžné náklady jeho administrativní činnosti, nevznikly, a proto mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. nebyla přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu